

I. Proba teoretică:

1. Eroarea - viciu de consimțământ.
2. Efectele admiterii acțiunii în revendicare imobiliară

II. Proba cu caracter aplicativ:

1. La deschiderea succesiunii lui X moștenirea a fost acceptată de: cei doi părinți ai defunctului, un frate bun, varul primar al defunctului – beneficiar al unui legat cu titlu universal prin care defunctul i-a lăsat $\frac{3}{4}$ din moștenire.

Întrebare: Care sunt cotele succesoriale ce revin fiecărui acceptant al succesiunii? Motivați.

2. X a formulat cerere de chemare în judecată prin care solicită ieșirea din indiviziune între Y și Z asupra bunurilor ramase acestora în urma decesului tatălui lor. Reclamantul arată că este creditor chirografar al lui Y, având o creanță recunoscută de acesta iar Y nu are alte bunuri urmăribile în afara celor primite cu titlu de moștenire de la tatăl său, asupra cărora are drepturi în cote egale și Z. În cadrul procesului Z s-a apărut arătând ca acțiunea în ieșire din indiviziune nu poate fi exercitată decât de către cei aflați în indiviziune, implicând totodată și o apreciere subiectivă din partea acestora. Z a mai arătat că așa cum nimeni nu poate fi obligat să rămână în indiviziune, tot la fel nimeni nu poate obliga pe coindivizari să sisteze starea de indiviziune în contra voinței acestora. La rândul lui, Y și-a însușit susținerile lui Z. Instanța a admis cererea formulată de X și a dispus ieșirea din indiviziune între Y și Z cu privire la bunurile din succesiunea tatălui acestora.

Întrebări:

- a) A procedat corect instanța de judecată? Motivați.
- b) În cazul în care hotărârea ar rămâne irevocabilă și un terț (alt creditor chirografar al lui Y) ar dori să urmărească bunurile ce i-au revenit acestuia în urma ieșirii din indiviziune, care sunt drepturile lui X?

I. Proba teoretică:

1. Efectele introducerii cererii de chemare în judecată
2. Suspendarea legală de drept a judecării

II. Proba cu caracter aplicativ:

1. X introduce o cerere de chemare în judecată (acțiune în revendicare) în contradictoriu cu Consiliul Local Sector 2 București prin care solicită lăsarea în deplină proprietate și pașnică folosință a imobilului (apartament) aflat la adresa str. Y, sector 2, București. La prima zi de înfățișare terțul Z depune la dosarul cauzei o cerere de intervenție principală prin care solicită instanței să-l oblige pe pârât să-i vândă apartamentul aflat la aceeași adresă, la același etaj cu apartamentul ce face obiectul cererii principale.

În susținerea cererii de intervenție principală terțul aduce următoarele argumente: acesta are calitatea de chiriaș al apartamentului aflat la aceeași adresă; invocă un drept propriu; apartamentul lui este învecinat cu cel revendicat de către reclamant și are aceeași situație juridică; conform legislației speciale, el are dreptul de a cumpăra apartamentul, prin prisma calității sale de chiriaș.

Instanța încuviințează în principiu cererea sa de intervenție principală.

Întrebări:

- a. Care este momentul procesual până la care se poate introduce o cerere de intervenție principală?
- b. Care este regimul juridic/procesual al încheierii prin care instanța se pronunță asupra admiterii în principiu a cererii de intervenție principală?
- c. A procedat corect instanța de judecată când a admis în principiu cererea de intervenție principală formulată de către intervenientul Z? Motivați răspunsul.

2. Prin cererea introdusă la Înalta Curte de Casație și Justiție, X a solicitat în contradictoriu cu Y, revizuirea deciziei nr. 2/2007 (definitivă în anul 2007) pronunțată de Curtea de Apel București.

Cererea de revizuire s-a întemeiat pe faptul că dispozițiile deciziei împotriva căreia s-a formulat cererea de revizuire sunt potrivnice celor cuprinse în decizia nr. 1/2006 (definitivă în anul 2006), pronunțată de Curtea de Apel București. S-a mai arătat că, deși la judecarea cauzei în care s-a pronunțat decizia a cărei revizuire se solicită s-a ridicat excepția autorității de lucru judecat a primei hotărâri, instanța a respins în mod greșit această excepție, reținând că nu există identitate de cauză.

Y a invocat excepția necompetenței materiale a instanței, solicitând trimiterea cauzei spre soluționare Curții de Apel București. Y a solicitat respingerea cererii de revizuire ca neîntemeiată, motivând că nu există triplă identitate de părți întrucât, din actele dosarului, rezultă că X nu a participat la procesul finalizat prin decizia nr. 1/2006, în care parte a fost Z.

Din studiul celor două dosare rezultă că:

- între Y și Z s-a încheiat un contract de vânzare – cumpărare;
- Y a formulat cerere de chemare în judecată, solicitând, în contradictoriu cu Z anularea contractului. Cererea a fost respinsă prin hotărâre definitivă (decizia nr. 1/2006 a Curții de Apel București);
- Y a formulat cerere de chemare în judecată, solicitând în contradictoriu cu Z anularea aceluiași contract de vânzare – cumpărare. În cursul procesului a fost introdus în cauză X, în calitate de moștenitor al lui Z. Cererea a fost admisă prin decizia nr. 2/2007 a Curții de Apel București.

Întrebări:

- a. Ce soluție va adopta instanța asupra excepției de necompetență invocată de Y? Motivați.
- b. Ce soluție va adopta instanța asupra cererii de revizuire și cu ce motivare?

I. Proba teoretică:

1. Condițiile uzucapiunii de la 10 până la 20 de ani.
2. Efectele obligației de garanție în caz de evicțiune consumată.

II. Proba cu caracter aplicativ:

Prin cererea înregistrată la data de 15 martie 2010 la Tribunalul Argeș, X l-a chemat în judecată pe Y, solicitând să se pronunțe o hotărâre care să țină loc de contract de vânzare – cumpărare a unui imobil compus din casă și teren.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul X a arătat că: la data de 21 ianuarie 2007, prin înscris sub semnătură privată, pârâțul Y s-a obligat să îi vândă imobilul ce formează obiectul acțiunii cu prețul de 550.000 lei, părțile stabilind că în 20 de zile se vor prezenta la notarul public pentru încheierea contractului de vânzare-cumpărare în formă autentică; la data de 1 aprilie 2007, deși nu se încheiase contractul în formă autentică, Y i-a predat imobilul lui X, iar acesta din urma i-a plătit jumătate din prețul convenit, restul urmând să fie plătit cu ocazia autentificării contractului, acestea fiind consemnate într-un înscris denumit chitanță. Ulterior, Y a refuzat să se prezinte la notarul public în vederea încheierii contractului în formă autentică.

Reclamantul a depus la dosar și o notificare pe care a transmis-o pârâtului la data de 16 iunie 2007, prin care i-a cerut acestuia din urmă să se prezinte la notarul public pentru încheierea actului în formă autentică, precum și o chitanță din care rezultă că a consemnat la dispoziția pârâtului restul de preț.

Prin întâmpinare, pârâțul a invocat excepția de prescripție extinctivă, apreciind că au trecut mai mult de 3 ani de la data încheierii convenției constatată prin înscris sub semnătură privată iar notificarea nu are relevanță în privința cursului prescripției extinctive. Pârâțul a formulat și cerere reconvențională prin care a solicitat instanței să dispună anularea convenției constatată prin înscrisul sub semnătură privată din 21 ianuarie 2007, invocând neplata integrală a prețului la momentul încheierii convenției.

Prin întâmpinarea formulată față de cererea reconvențională, reclamantul X a arătat că aceasta este neîntemeiată deoarece el nu s-a obligat să plătească întreaga sumă de bani la data încheierii convenției consemnată prin înscrisul sub semnătură privată și că a plătit întreaga sumă înainte ca Y să introducă cererea reconvențională prin care a solicitat anularea convenției, așa cum rezultă din recipisa de consemnare a sumei la dispoziția lui Y.

Instanța a unit excepția de prescripție cu fondul și constatând că părțile nu mai au alte cereri de formulat a dat cuvântul atât asupra excepției cât și asupra fondului.

Întrebări:

- a. Este întemeiată excepția de prescripție extinctivă invocată prin întâmpinare? Motivați.
- b. Ce soluție ar trebui pronunțată cu privire la cererea principală? Motivați.
- c. Ce soluție ar trebui pronunțată cu privire la cererea reconvențională? Motivați.
- d. Apreciați ca fiind juridic corectă apărarea făcută de X prin întâmpinare față de cererea reconvențională formulată de Y, astfel cum aceasta din urmă a fost formulată?

I. Proba teoretică:

1. Excepția de necompetență. Conflictul de competență.
2. Analizați motivul de revizuire prevăzut la art. 322 pct. 7 Cod procedură civilă - hotărâri potrivnice (condiții, instanța competentă, termen de exercitare, soluții și căi de atac)

II. Proba cu caracter aplicativ:

Societatea comercială X a introdus o cerere de chemare în judecată, în contradictoriu cu societatea comercială Y, prin care a solicitat plata unei sume de 20.000 de lei, reprezentând contravaloarea unor servicii prestate și neachitate de către pârâtă, conform înțelegerii contractuale dintre părți.

Instanța de fond, analizând susținerile părților și probatoriul administrat în cauză, a admis acțiunea așa cum a fost formulată.

Împotriva hotărârii instanței de fond pârâta Y, în termen legal, formulează recurs, solicitând admiterea acestuia, modificarea în tot a sentinței recurate iar pe fondul cauzei respingerea acțiunii ca neîntemeiată. De asemenea, solicită și judecarea în lipsă, conform art. 242 alin. 2 C.proc.civ.

Instanța de recurs fixează termen de judecată și, de asemenea, citează legal părțile și pune în vedere, prin citație, recurentei-pârâte ca până la termenul fixat, să timbreze legal recursul cu suma de „z“ lei, sub sancțiunea anulării cererii de recurs ca netimbrată.

La primul termen, în instanța de recurs, se prezintă numai intimata-reclamantă. Instanța, analizând dosarul cauzei, observă că nu există la dosar, dovada achitării taxei judiciare de timbru și, în consecință, anulează recursul ca netimbrat.

Împotriva deciziei din recurs, recurenta-pârâtă formulează cerere de revizuire, invocând motivul prevăzut la art. 322 pct. 5 c.proc.civ. - „dacă, după darea hotărârii, s-au descoperit înscrisuri doveditoare, reținute de partea potrivnică sau care nu au putut fi înfățișate dintr-o împrejurare mai presus de voiața părților... “. În motivarea cererii de revizuire s-a susținut că recurenta-pârâtă a achitat taxa judiciară de timbru menționată prin citație, a depus chitanța doveditoare, prin serviciul registratură, cu 15 zile înainte de termenul de judecată (făcând dovada în acest sens) iar faptul că această chitanță nu a ajuns la dosarul cauzei nu reprezintă culpa sa ci, eventual, a serviciilor administrative ale instanței.

Întrebări:

- a. În ce situație se poate cere revizuirea unei hotărâri judecătorești pentru înscris nou, prin prisma art. 322 pct. 5 c.proc.civ.?
- b. Ce soluție va da instanța de judecată cu privire la cererea de revizuire menționată în speță? Motivați.
- c. Considerați că, prin raportare la datele oferite în speță, se poate formula, împotriva deciziei din recurs, și o altă cale de atac extraordinară? Care este aceasta și cu ce motivare?

I. Proba teoretică:

1. Eroarea – viciu de consimțământ - 2,50 p.

Noțiune – 0,50 p.

Structura erorii – viciu de consimțământ - 0,25 p.

Cerințele erorii – viciu de consimțământ – 1,75 p.

- element determinant (0,50 p)

- în cazul actelor juridice bilaterale sau multilaterale, cu titlu oneros, cunoașterea (a cunoscut sau ar fi trebui sa cunoască) de către partea cocontractantă a caracterul determinat al elementului asupra căruia cade falsa reprezentare (1 p)

- nu este necesar ca fiecare parte să se găsească în eroare (0,25 p.)

2. Efectele admiterii acțiunii în revendicare imobiliară 2,50 p

Restituirea lucrului – 0,50 p.

Problema restituirii fructelor - 0,50 p.

Situația cheltuielilor făcute de posesor cu lucrul pe care îl restituie – 1,50 p.

- cheltuieli necesare (0,50 p.)

- cheltuieli utile (0,50 p.)

- cheltuieli voluptuorii (0,50 p.)

II. Proba cu caracter aplicativ:

Speța 1 – 2 p.

Care sunt cotele succesoriale ce revin fiecărui acceptant al succesiunii?

Fiecare părinte va culege câte $\frac{1}{4}$ din moștenire – 0,75 p.

Legatarul va culege $\frac{1}{2}$ din moștenire – 1 p.

Fratele bun nu va culege nimic din moștenire – 0,25 p.

Speța 2 – 3 p.

a) A procedat corect instanța de judecată? Motivați.

Hotărârea instanței este legală. X a folosit calea acțiunii oblice. Acțiunea în ieșire din indiviziune nu este o acțiune exclusiv personală a debitorului, deoarece prin drepturi cu caracter exclusiv personal se înțeleg acele drepturi a căror exercitare implică o apreciere subiectivă din partea titularului lor, ceea ce nu este cazul acțiunii de ieșire din indiviziune, ce aparține deopotrivă tuturor coindivizarilor, niciunul dintre ei neputându-se opune unei asemenea acțiuni – 1,50 p.

b) În cazul în care hotărârea ar rămâne irevocabilă și un terț (alt creditor chirografar al lui Y) ar dori să urmărească bunurile ce i-au revenit acestuia în urma ieșirii din indiviziune, care sunt drepturile lui X?

Dacă creditorul X câștigă procesul, bunurile intră în patrimoniul lui Y și vor servi la asigurarea gajului general al creditorilor chirografari, fără ca X să aibă vreun drept de preferință față de ceilalți – 1,50 p.

I. Proba teoretică:

1. Efectele introducerii cererii de chemare în judecată 2,75 p.

- investirea instanței (0,25 p.)
- determinarea cadrului procedural în care se va desfășura judecata (0,25 p.)
- alegerea de competență în cazul competenței teritoriale alternative (0,50 p.)
- posibilitatea transmiterii calității procesuale în acele cazuri în care, datorită naturii strict personale, cererea nu poate fi introdusă de altcineva decât titularul dreptului la acțiune, fiind însă permisă transmiterea ei moștenitorilor, dacă a fost introdusă înainte de deces de către titular (0,40 p.)
- punerea în întârziere a debitorului (0,50 p.)
- încetarea buneî – credințe a pârâtului (0,25 p.)
- dobândirea caracterului de drept litigios (0,10 p.)
- întreruperea prescripției extinctive (0,50 p.)

2. Suspendarea legală de drept a judecării – 2,25 p.

- cazurile prevăzute la art.243 C.proc.civ. (1 p)
- cazul prevăzut la art.21 C.proc.civ. (0,25 p.)
- cazul prevăzut la 155 alin.2 C.proc.civ. (0,25 p.)
- cazul prevăzut la 19 alin.2 C.proc.pen. (0,25 p.)
- cazul prevăzut la art.36 din Legea nr.85/2006 (0,25 p.)
- cazul prevăzut la art.4 din Legea nr.554/2004 (0,25 p.)

II. Proba cu caracter aplicativ:

Speța 1 – 2,50 p.

a. Care este momentul procesual până la care se poate introduce o cerere de intervenție principală?

Cererea de intervenție principală poate fi formulată până la închiderea dezbaterilor în fața primei instanțe și în apel, dar numai cu învoirea părților. Este inadmisibilă în recurs. Discuții cu privire la admisibilitatea formulării cererii de intervenție în caz de rejudecare a fondului după casare. Discuții cu privire la admisibilitatea formulării cererii în faza contestației în anulare sau revizuirii – 0,75 p.

b. Care este regimul juridic/procesual al încheierii prin care instanța se pronunță asupra admiterii în principiu a cererii de intervenție principală?

Încheierea de admitere în principiu are caracter interlocutoriu. Încheierea de admitere în principiu se atacă numai odată cu fondul, fiind supusă căii de atac prevăzute pentru hotărârea care finalizează procesul în cadrul căruia a fost formulată. În caz de respingere, intervenientul poate formula calea de atac numai odată cu fondul, dar calea de atac se va rezuma la analizarea legalității încheierii prin care instanța s-a pronunțat asupra admiterii în principiu a cererii de intervenție – 0,75 p.

c. A procedat corect instanța de judecată când a admis în principiu cererea de intervenție principală formulată de către intervenientul Z? Motivați răspunsul.

În mod greșit instanța a admis în principiu cerere de intervenție. Deși intervenientul invocă un drept propriu, acesta nu avea nicio legătură suficientă între cererea principală și cererea de intervenție, care să justifice judecarea împreună a celor două cereri. Obiectul cererii de intervenție nu are o stare de interdependență sau strânsă legătură cu cel al cererii principale – 1 p.

Speța 2 – 2,50 p.

a. Ce soluție va adopta instanța asupra excepției de necompetență invocată de Y? Motivați.

Instanța va respinge excepția de necompetență. Cerere de revizuire se întemeiază pe motivul prevăzut la art.322 pct.7 C.proc.civ. În acest caz competența de soluționare a cererii de revizuire revine instanței mai mare în grad față de instanța sau instanțele care au pronunțat hotărâri contradictorii – 0,50 p.

b. Ce soluție va adopta instanța asupra cererii de revizuire și cu ce motivare?

Instanța va respinge cererea de revizuire deoarece aceasta este admisibilă numai atunci când există două hotărâri potrivnice și nu s-a invocat excepția autorității de lucru judecat în fața instanței care a pronunțat a doua hotărâre sau, deși a fost invocată, instanța nu s-a pronunțat asupra ei. Atunci când s-a invocat autoritatea de lucru judecat în fața instanței ce a pronunțat hotărârea a cărei revizuire se solicită și instanța s-a pronunțat asupra ei, reluarea acestei probleme pe calea revizuirii nu este admisă. Nu este corectă susținerea intimatului Y relativă la inexistența identității de persoană deoarece se solicită identitate juridică iar nu identitate fizică, astfel că cerința identității de părți este satisfăcută în cazul în care calitatea procesuală s-a transmis unui succesor al părții – 2 p.

I. Proba teoretică:

1. Condițiile uzucapiunii de la 10 la 20 de ani - 3 p.

Posesie întemeiată pe un just titlu – 2 p.

Posesia să fie de bună – credință – 1 p.

2. Efectele obligației de garanție în caz de evicțiune consumată – 3 p.

Evicțiunea totală:

- restituirea prețului (0,50 p.)
- valoarea fructelor (0,25 p.)
- restituirea cheltuielilor de judecată (0,25 p.)
- daune – interese (0,50 p.)

Evicțiunea parțială:

- rezoluțiunea vânzării (0,50 p.)
- dreptul de a solicita valoarea părții pierdute (0,50 p.)
- dreptul la daune interese (0,25 p.)

Prescripția (0,25 p.)

II. Proba cu caracter aplicativ:

a. Este întemeiată excepția de prescripție extinctivă invocată prin întâmpinare? Motivați.

Excepția de prescripție este neîntemeiată deoarece predarea imobilului reprezintă un act de recunoaștere și are efectul întreruperii curgerii termenului de prescripție – 1 p.

b. Ce soluție ar trebui pronunțată cu privire la cererea principală? Motivați.

Cererea principală trebuie admisă în temeiul dispozițiilor art.5 alin.2 Titlul X din Legea nr.247/2005–1p.

c. Ce soluție ar trebui pronunțată cu privire la cererea reconvențională? Motivați.

Cererea reconvențională trebuie respinsă deoarece neplata prețului nu constituie motiv de anulare – 1 p.

d. Apreciați ca fiind juridic corectă apărarea făcută de X prin întâmpinare față de cererea reconvențională formulată de Y, astfel cum aceasta din urmă a fost formulată?

Apărarea făcută de X în întâmpinarea formulată față de cererea reconvențională este greșită din punct de vedere juridic. Argumentele legate de inexistența obligației de plată integrală a prețului și plata acestuia anterior introducerii cererii reconvenționale sunt inutile față de obiectul cererii reconvenționale – 1 p.

I. Proba teoretică:

1. Excepția de necompetență. Conflictele de competență – 3,00 p.

Excepția de necompetență – 2,00 p.

- invocarea excepției (1 p.)
- soluțiile ce se pronunță asupra excepției (0,50)
- particularitățile hotărârii de declinare a competenței (0,50 p)

Conflictele de competență – 1 p.

- condiții (0,50 p.)
- soluționare (0,50 p.)

2. Analizați motivul de revizuire prevăzut la art. 322 pct. 7 Cod procedură civilă - hotărâri potrivnice (condiții, instanța competentă, termen de exercitare, soluții și cai de atac) – 3,00

Condiții:

- hotărâri definitive contradictorii, chiar dacă nu s-a rezolvat fondul cauzei (0,25 p)
- tripla identitate de părți, obiect și cauză (0,50 p)
- hotărârile să nu fie pronunțate în același dosar, ci în dosare (procese) diferite (0,25 p)
- în al doilea proces să nu se fi invocat excepția puterii de lucru judecat sau chiar dacă a fost ridicată să nu se fi discutat (0,25 p)

Competența:

- instanța mai mare în grad față de instanța sau instanțele care au pronunțat hotărârile contradictorii (0,25 p.)
- în cazul în care hotărârile au fost pronunțate de instanțe din circumscripții judecătorești diferite, competența revine instanței superioare celei care a dat prima hotărâre (0,25 p.)
- dacă hotărârile potrivnice au fost date de instanțe de recurs, iar una dintre ele este Înalta Curte de Casație și Justiție, cererea se soluționează de această instanță (0,25 p.)

Termen:

- o lună de la comunicarea hotărârilor definitive; pentru hotărârile pronunțate de către instanțe de recurs, de la pronunțarea ultimei hotărâri (0,25 p.)

Soluții și căi de atac:

- se va anula cea de-a doua hotărâre, ca fiind pronunțată cu încălcarea autorității de lucru judecat (0,25 p)
- recursul, cu excepția cazului în care instanța de revizuire este Înalta Curte de Casație și Justiție, a cărei hotărâre este definitivă și irevocabilă. Discuție cu privire la admisibilitatea recursului în cazul în care hotărârea revizuită nu mai era susceptibilă de recurs (0,50 p)

II. Proba cu caracter aplicativ:

a. În ce situație se poate cere revizuirea unei hotărâri judecătorești prin prisma art. 322 pct. 5 c.proc.civ. ?
Partea să se întemeieze pe un înscris probator, care să nu fi fost folosit în proces – nou; înscrisul să fi existat la data când a fost pronunțată hotărârea ce se cere a fi revizuită; înscrisul să nu fi putut fi produs în proces fie pentru că a fost reținut de partea potrivnică, fie dintr-o împrejurare mai presus de voința părții; înscrisul să fie determinant; înscrisul nou să fie prezentat de partea care exercită revizuirea – 1 p.

b. Ce soluție va da instanța de judecată cu privire la cererea de revizuire menționată în speță? Motivați.
Instanța va respinge cererea de revizuire ca inadmisibilă, deoarece revizuirea nu poate fi exercitată decât împotriva hotărârilor de recurs care evocă fondul. În speță, instanța de recurs a anulat recursul ca netimbrat, ceea ce face ca hotărârea să nu poată face obiectul unei revizuii – 1,50 p.

c. Considerați că, prin raportare la datele oferite în speță, se poate formula, împotriva deciziei din recurs, și o altă cale de atac extraordinară? Care este aceasta și cu ce motivare?
Se poate formula contestația în anulare specială pentru motivul că hotărârea instanței de recurs este rezultatul unei greșeli materiale. S-a decis că este admisibilă contestația în anulare și în cazul în care actul de procedură în raport cu care se apreciază greșeala materială a ajuns la instanță după ziua judecării, dacă a fost făcut în termen - 1,50 p.